

ЗА наукою ЗА КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 3 (739).

Четвер, 8 лютого 1963 р.

Ціна 2 коп.

СЕРЙОЗНА РОЗМОВА (З ПАРТІЙНИХ ЗБОРІВ ФІЗФАКУ)

Партія і уряд повсякденно піклуються про радянське студентство. В новій Програмі говориться, що КПРС вважає молодь творчою силою в боротьбі радянського народу за комунізм. Це багато чому зобов'язує і партійну організацію фізичного факультету, для якої виховання майбутніх спеціалістів — першорядне завдання.

Коли партбюро фізичного факультету, обсерваторії та фізінституту намітило проведення відкритих партійних зборів на тему «Роль викладача у вихованні студентів», дехто скептично зауважив: «Питання важливе, але ж нічого нового... Навряд чи хто скаже щось цікаве...». Однак партбюро ретельно готувало збори.

І нещодавно ці збори відбулися. Традиційну доповідь було замінено коротким ветупним словом. Секретар партбюро фізфаку розповів про роботу викладачів, які користуються великою повагою і любов'ю студентів, лекції їх завжди цікаві і змістовні, життя і діяльність їх — яскравий приклад для студентів. Це перш за все стосується проф. В. П. Цесевича, доц. Я. М. Штернштейна, яких люблять і знають не лише студенти фізфаку.

Уже перші виступи комуністів і безпартійних, викладачів і студентів показали, що збори перетворилися в велику і хвилючу розмову про найбільш наболілі питання, про виховання в комуністичному дусі юнаків і дівчат, майбутніх спеціалістів, людей високих ідеалів.

Багато цікавого розповіла про життя студентів, про улюбленіх викладачів студентка Л. Мельник. Вона закликала викладачів частіше бувати в гуртожитках, не обмежуватися лише лекціями та семінарськими заняттями.

Не лише відкриття...

Мабуть більшість студентів-біологів хотіли б стати науковцями. Але далеко не кожний студент уявляє собі працю науковця. Наукова робота — це не лише близьку відкриття, а й так звана щоденна кропітка робота. Для того, щоб знайти нове, необхідно знати старе, потрібні навички експериментальної роботи, вміння оцінити результати. Часто буває, що у студента, який так охоче йде на наукову роботу, невистачає наполегливості, він пасує перед «чорновою» роботою.

Налагодження приладів, засвоєння нової методики, кропітке збирання матеріалу, повторення однотипних дослідів, — добрий пробний камінь для того, хто хоче займатися науковою роботою.

Коли в минулому році на нашу кафедру прийшов Слава Бур'янов і сказав: «Я б хотів допомагати працівникам кафедри в науковій роботі», ми всі були дуже раді такому прояву ентузіазму. Але водночас і побоювались: як же він виявить себе в «чорновій» роботі.

Слава почав працювати під керівництвом асистента І. О. Ярцевої над темою «Роль філософії в природних умовах». Влітку і восени цього року він систематично віїжджає на тральщику агарового заводу в районі лову філософії, позначав тільки що виловлену водорост і знову опускав її в море в сіткових камерах; ниряючи з аквалангом, перевіряв справність сіткових камер, залишених в попередні виїзди. Відбирає проби, фік-

— Часи, коли вихованням займалися лише кафедри суспільних наук, давно минули, — сказав у своєму виступі Я. М. Штернштейн.

— Тепер вихованням займаються всі і зокрема кафедри спеціальних дисциплін. Сила лекції, міра впливу її на студентів залежить від знання викладачем своего предмета, його переконання і, звичайно, від методики.

Він говорить про велику силу прикладу, називає своїх улюблених викладачів проф. К. П. Добролюбського, Б. М. Меламеда, С. М. Ковбасюка.

— Студента треба любити і по-важати, не бути байдужим до його долі, — закінчує Я. М. Штернштейн.

На зборах виступили також доц. Л. А. Мягчилов, аспірант В. В. Сердюк, асистент Я. І. Майстренко, завгосп фізінституту т. Іванов, Б. С. Тропін та ін.

Після вчергового обговорення питання порядку денного збори прийняли розгорнуте рішення.

Секретар партбюро фізфаку
доц. А. ГУМЕНЮК.

Вивчаючи рішення Пленумів

1 лютого 1963 року відбулася третя конференція професорсько-викладацького складу біологічного факультету, присвячена завданням вивчення біологічної науки в світлі рішень листопадового Пленуму ЦК КПРС та жовтневого Пленуму ЦК КПУ.

Відкрила конференцію член-кореспондент АН УРСР В. П. Тульчинська. Вона говорила про могутній розвиток радянської науки, як наслідок повсякденної турботи Партиї та Уряду. Новим, яскравим свідченням цієї турботи є Постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по дальшому розвитку біологічної науки і зміцненню її зв'язків з практикою», яка, по суті, витікає з рішень ХХII з'їзду КПРС.

На конференції виступили з доповідями старший викладач І. П. Нікіфорчук, доц. О. О. Титаренко, доц. І. М. Сагайдак і член-кореспондент АН УРСР проф. М. П. Савчук, які детально зупинилися на завданнях, що стоять перед колективом біологів в світлі рішень пленумів та постанов ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР.

В обговоренні доповідей взяли участь проф. О. Р. Прендель, доц. П. І. Дмитрашко, доц. П. С. Столляр і проф. Г. В. Ткаченко. Всі, хто виступав на конференції, схваливали постанови партії і уряду і вказували на шляхи найшвидшого їх виконання.

Доц. А. М. ДЬОМИНА.

сував матеріал. Потім поділяв «куши» за віковими групами.

А Славі хотілося займатись біохімічними дослідженнями. Він часто незадоволено бурчав, але роботу не кидав. Розглядаючи проби, згадував, що зустрічалось йому в літературі про філософу. З'являлися і свої власні припущення. Не всі вони, звичайно, виявлялися вірними, але уже тепер працівники кафедри фізіології росли на питання: «Хто із ваших студентів може бути в майбутньому науковим працівником?» першим називають Славу Бур'янова.

Доц. М. В. ГОЛУБЦЕВА.

Уважно слухає студентку викладач Б. Я. Барська. І, здається, задоволена її відповідю.

Фото М. Ключерова.

НАШІ КАНДИДАТИ

Студенти, викладачі, робітники і службовці університету прийшли на передвиборні збори, щоб назвати своїх кандидатів у депутати Верховної Ради Української РСР. Збори відкрив секретар парткому університету Л. Х. Калустян. Він надає слово секретарю Центрального РК КП України Є. Н. Когут, яка розповідає про небувале політичне і трудове піднесення, що оволоділо трудящими нашої країни напередодні виборів.

На трибуні І. М. Дузь. Він читає:

Hi, не стомлюся на дальній межі
З віком світити в його стокості,
Лягати пластом на розпуття чужі,
Тягнути друга від одинокості.
Горю тяжкому — сонце віддам,
Ревній слові — я стану загатами,
З бідними — шкірчию напополам,
Сіллю на очі — поміж багатими.

В цих рядках могутність радянської людини. Тут і ненависть, і той великий соціалістичний гуманізм, те людинолюбство, що під силу тільки нам, радянським людям. Проголосити такі рядки, написати їх кров'ю свого серця і кришталем своєї душі міг тільки поет-патріот. І їх написав Андрій Самійлович Малишко.

I ми за ленінським завітом
В труді, без горя і війни
Йдемо вперед широким світом,
Своєї партії сини.
Сад шепочеться, сталь клекочеться,
Сонце встає полями,
Справа Леніна, слава Леніна,
Мудрість Леніні з нами.

Скільки в цих словах любові до рідної радянської Вітчизни, до партії, до нашого безсмертного вождя В. І. Леніна. Ці слова міг проголосити всію свою натхнення і вірю в нашу партію і народ поет-комуніст А. С. Малишко, — говорить І. М. Дузь. Він розповідає про велику літературну і громадську діяльність поета, про особисті зустрічі з ним.

— Поет-патріот, поет-комуніст, поет-людина — таким наш народ знає А. С. Малишку, таким його любить. Ось чому я за дорученням викладачів та студентів пропоную висунути поета А. С. Малишка кандидатом в депутати Верховної Ради УРСР по університетському виборчому округу № 294.

Цю пропозицію гаряче підтримує доц. П. І. Воробей, студенти філфаку Горбова і Свирідова.

— У нас поєт і народ єдині, і кращим доказом цьому — наші сьогоднішні збори, висунення поета А. С. Малишка кандидатом у депутати народного парламенту. Я від усього серця підтримую цю кандидатуру, — говорить доц. А. В. Недзвідський.

Передвиборні збори вирішили одноголосно висунути кандидатом у депутати Верховної Ради УРСР Андрія Самійловича МАЛИШКА.

Одночасно на передвиборних зборах проф. О. О. Морозов було висунуто кандидатом у депутати Одеської промислової обласної Ради депутатів трудящих ректора ОДУ проф. О. І. Юрженка.

— Олександр Іванович — відомий вчений в галузі колоїдної хімії та хімії синтетичного каучуку. Йому належить біля 100 наукових праць. О. І. Юрженко багато уваги приділяє розвитку науки в нашому університеті. Він вміло поєднує наукову і адміністративну роботу з участю в громадському житті. Він голова Товариства по поширенню наукових і політичних знань, — говорить проф. О. О. Морозов.

Кандидатуру О. І. Юрженка підтримали доц. Д. І. Поліщук, проф. І. В. Ганевич та інші. Збори висунули ректора О. І. ЮРЖЕНКА кандидатом у депутати Сдеської обласної промислової Ради по виборчому округу № 84.

Йде підготовка до виборів

3 березня 1963 року — день виборів до Верховної Ради УРСР та місцевих Рад депутатів трудящих. Більше місяця залишилось до цього дня. Але група агітаторів Наукової бібліотеки ОДУ на чолі з старшим агітатором О. Ю. Ноткіною уже веде підготовку до виборчої кампанії.

Агітатори познайомились зі своїми виборцями і підтримують з ними зв'язок, чергуючи на агітпункті та систематично запрошуячи мешканців підшефних будинків на лекції та вечори, що влаштовуються в приміщеннях агітпункту по вулиці Петра Великого, 2. Так 24 січня відбулась лекція на тему «Перспективи розвитку Чорноморського економічного району».

Нещодавно відбувся вечір, на якому ст. викладач Л. М. Стрельцов прочитав лекцію «Рада депутатів трудящих — найдемократичніша форма управління», потім демонструвався кінофільм «Знову до зірок». Будуть організовані також вечори запитань та відповідей, на яких виборці отримають консультації педагогів, юристів, лікарів та науковців різного фаху.

Готоватись до бесід з виборцями допомагають семінари, що проводяться в університеті для агітаторів. Наприклад, нещодавно відбувся семінар на тему «Радянська виборча система — найдемократичніша в світі».

Г. О. СУЩЕНКО,
співробітник НВ ОДУ.

ПІДСУМКИ ЗИМОВОЇ СЕСІЇ

ЕКЗАМЕНИ ПОЗАДУ

Спустіли аудиторії, читальні зали, які ще недавно не вміщали всіх бажаючих, минули хвилювання, пусто в гуртожитках — наступили канікули.

Але так уже повелось, що по закінченню будь-якої роботи підводяться підсумки. Підсумовуються і результати складання сесії на кожному факультеті.

Якщо ви захочете взнати про хід і результати сесії на істфаці, можете звернутись до редколегії «Історика», яка підготувала спецвипуск, присвячений сесії.

Перед нами підвійний аркуш паперу, вирваний із учнівського зошита і списаний дрібним, але розбірливим почерком. Це замітка партнера III курсу М. Скрипника. Він розповідає про сесію третьокурсників. Цікаві діякі статистичні дані, наведені в замітці. Так, із 128 оцінок, одержаних третьокурсниками на 4 езаменах, 85 — відмінних, 38 — добрих і 5 — задовільних. 17 чоловік склали екзамени на «відмінно», 10 — на «відмінно» і «добре». В авангарді, як і слід, — комуністи. Жоден з них не має задовільної оцінки. Серед відмінників слід назвати М. Ізвекова, В. Зубко, М. Чумака та ін.

Ще успішніше пройшла сесія у четвертоокурсників. Із 120 оцінок, одержаних студентами курсу на езаменах, 85 — відмінних, 34 — добрих і лише 1 задовільна. Студенти-комуністи В. Курохта, А. Березуцький склали сесію на «відмінно». Всого на «відмінно» використовує наявні в бібліотеці учбові посібники. Це ж можна сказати про студентку I курсу механіки Л. Басалаєву. Вона теж цікавиться мовою, серйозно вивчає її, використовує всі можливості для оволодіння розмовою мовою.

НА ІСПІТИ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Хороші знання з іноземної мови виявили студенти I-го курсу фізичного факультету М. Папушо, Н. Романча. Знання мови і навички розмовної мови у ст. М. Папушою набагато перевищують програмні вимоги. Крім заданого матеріалу, студент читає художню літературу німецькою мовою, використовує наявні в бібліотеці учбові посібники. Це ж можна сказати про студентку I курсу механіки Л. Басалаєву. Вона теж цікавиться мовою, серйозно вивчає її, використовує всі можливості для оволодіння розмовою мовою.

В. О. ТРЕТЬЯКОВ,
викладач німецької мови.

На біологічному факультеті в цьому учебному році працюють фуркаційні групи, які вивчають англійську мову як спеціальний предмет. Студенти надзвичайно працьовиті, до вивчення мови ставляться серйозно і з великим інтересом. Заліки всі склали добре. Особливо слід відзначити студентів I курсу Волкова і Ярославську, а також ст. II курсу Голенко, Колесникову, Сиркис.

Викладачі Б. Д. АВЕРБУХ,
О. І. РОССІНІНА.

Добре попрацювали в першому семестрі над вивченням німецької мови студентка I курсу хімфаку Кабушко. Великий інтерес до вивчення іноземної мови проявляє третьокурсниця біофаку Шахніс, студенти I курсу біофаку.

А такі студенти як Малюгіна (II курс, біофак), Кнеллер (IV курс, хімфак) систематично пропускали заняття, мало працювали над мовою, тому не одержали заліку з іноземної мови.

Викладач О. А. БУР'ЯН.

роботу над предметом. В кінці семестру в групі не було відстуючих, невстигаючих.

Інтерес до мови, наполегливість і сумлінність характеризують студентів Єрмоліна, Клименко, Поманську, Котикову, Лютенку та ін. Безсумнівно, що така наполегливість увінчується успіхом і після закінчення курсу знання у студентів групи будуть міцними і глибокими.

Викладач М. Л. КОТОВА.

Погано відвідували заняття з німецької мови студенти III курсу українського відділу філфаку. Це позначилося на результатах іспиту — із 34 чоловік лише 6 одержали відмінні оцінки.

Протягом всього семестру не відвідували заняття з німецької мови студент Некрасов, який 2 роки був на I курсі і з запізненням складав іспит на II курсі.

Значно краще складала екзамен з іноземної мови група російського відділу, де староста — ст. Балановська.

Викладач О. Г. ПЛОНСЬКА.

Наші результати

Закінчилась зимова екзаменаційна сесія на вечірньому відділі геофаку. Позаду залишились передекзаменаційні тривоги, хвилювання, недоспання. Тепер можна підвести підсумки, і нам це приемно зробити, оскільки підсумки сесії непогані.

Кращими в цій сесії виявились першокурсники. Ця сесія — перша в іхньому житті і результати її хороши: сім відмінників і жодного невстигаючого. Початок непоганій. Хочеться побажати їм і надалі притматися наміченого курсу.

Добре попрацювали студенти III і IV курсів. Студенти Гусєва (III к.), Шафір (IV к.) склали сесію на «відмінно». Хороші результати в студентів IV курсу Котової, Рябчинської, Зубрицької, Владимиристського, студенток V курсу Філонової, Севостєєвої.

Так, географам-вечірникам є чим похвалитись. Вміло поєднуючи роботу і навчання, вони готовуються

Потрібний

Закінчилась навчально-екзаменаційна сесія. Скільки вражень, скільки нових думок!..

З почуттям глибокої подяки згадують тепер студенти-шестикурсники багатьох викладачів філологічного факультету, які так багато зробили, щоб дати необхідні знання нам, заочникам.

Ще влітку ми дізналися, що у нас буде читати курс історії української критики та журналістики А. В. Недзвідський. Викладач захопив нас своєю кипучою енергією, любов'ю до курсу, який читав.

Разом з А. В. Недзвідським ми побували в музеї книги при Одеській державній науковій бібліотеці ім. О. М. Горького. Під час зимової сесії, хоч часу було відведеного на читання курсу дуже мало,

стали висококваліфікованими спеціалістами своєї справи.

І. СПЕКТОР,
студ. IV курсу вечірнього
відділу геофаку.

У ЗАОЧНИКІВ БІОФАКУ

Підготовка кадрів на біологічному факультеті шляхом заочного навчання з кожним роком набуває все більшого значення.

З 1 по 10 січня у студентів I—V курсів і з 1 по 20 січня — у студентів VI курсу на факультеті проходила зимова екзаменаційна сесія заочників.

Всі студенти, а особливо шестикурсники, попрацювали добре. Так, із 41 студента, присутніх на сесії, 38 склали всі іспити і заліки. 17 з них склали на «відмінно» і на «відмінно» та «добре».

Шестикурсники уже розпочали працювати над дипломами. Попереду у них серйозне випробування — захист дипломної та державні іспити.

Є. СКЛЯР,
методист заочного відділу
біофаку.

І ВЧАСНИЙ

Андрій Володимирович заслухав наші реферати, дав кожному цінні зауваження і поради.

І тепер, коли починають оформлятися перші рядки наших дипломних робіт з української літератури, ми з подякою згадуємо поради А. В. Недзвідського. Тепер особливо відчутні знання, одержані з історії української критики і журналістики.

С. ЛАПКО,
Н. КОСМАТЕНКО,
ст.-заочники VI курсу
філологічного факультету.

Коли в аудиторії відповідає товариш, важко залишатися байдужим.

Фото В. Соломонова.

Закінчилась зимова екзаменаційна сесія. На другому курсі істфаку ця сесія була особливо складною.

Протягом семестру більшість студентів регулярно відвідували лекції, систематично погодувались до практичних занять. Але не всі студенти серйозно поставились до своїх обов'язків. Це і виявилось під час сесії.

Ю. Покарщевський, наприклад, не систематично вчив іноземну мову, часто пропускав лекції. І ось результат — німецьку мову він не зміг скласти з першого заходу. Сподіваємося, він зробить для себе відповідні висновки і в другому семестрі змінить своє ставлення до навчання.

Добре склали сесію студенти В. Антонов, Л. Зінченко, К. Щеков, С. Новицький та інші. Але відмінників на курсі немає. Таке явище, мабуть, пояснюється тим, що взагалі курс недостатньо працював у семестрі, несерйозно готувався до заліків та екзаменів під час сесії. Міцні знання і успіхи в навчанні здобуваються лише в.

серйозній систематичній праці. Особливо це стосується іноземної мови, де в нас найгірші результати.

ОГЛЯД-КОНКУРС
РЕКТОРАТ, ПАРТКОМ, ПРОФКОМ, КОМІТЕТ ЛКСМУ,
СТУДЕНТСЬКИЙ КЛУБ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ім. МЕЧНИКОВА ОГОЛОШУЮТЬ
МІЖФАКУЛЬТЕТСЬКИЙ ОГЛЯД-КОНКУРС
ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ

МЕТА ОГЛЯДУ:
активізація культурної роботи на факультетах;
перевірка стану естетичного виховання в університеті;
виявлення передових факультетів у культурно-виховній роботі.
ПОЛОЖЕННЯ ПРО МІЖФАКУЛЬТЕТСЬКИЙ ОГЛЯД-КОНКУРС:
1. В оглядині-конкурсі художньої самодіяльності можуть взяти участь вокalistи, читці, танцюристи та інструменталісти, конферансьє, сценки, скетчі (бажано на студентську тематику), оригінальні жанри.

До участі в конкурсі запрошується окремі виконавці і виконавські ансамблі.

2. Місце кожного факультету в оглядині-конкурсі визначатиметься якістю виступу його представників під час конкурсних концертів;

масовістю самодіяльного колективу факультету, що бере участь в конкурсі;

мірою участі студентів та викладачів факультету в загально-університетських гуртках самодіяльності.

Факультети, що займають 1—3 місця, нагороджуються перехідними призами і почесними грамотами.

Кращі виконавці, колективи та ансамблі, нагороджуються перехідними призами та дипломами і беруть участь поспільно у районному, міському та обласному огляді художньої самодіяльності, а також нагороджуються поїздкою до інших міст Союзу.

Міжфакультетський огляд-конкурс буде проводитись з 1 по 8 березня.

На спецсемінарі у заочників

Один з спецсемінарів у істориків-випускників був присвячений ідеологічним та організаційним основам Комуністичної партії Радянського Союзу.

Важлива тема його охоплювала актуальні питання партійного будівництва. Студенти-заочники Гражевський, Корж, Голуб, Табунець, Бояцюра, Бєлінський та інші сумлінно опрацювали рекомендовану літературу — основну й додаткову, підготували змістовні доповіді.

З великим інтересом були прослухані виступи студентів Грабовського, Гараненка, Крючкова, які наводили цікаві приклади з життя своїх місцевих партійних організацій, про роботу по подоланню наслідків культури особи і відновленню ленінських норм партійного і радянського життя.

Всі студенти брали активну участь в обговоренні питань, які виносились на спецсемінарі, вказували на недоліки у виступах своїх товаришів, доповнювали один одного.

Залік всі склали успішно.

Такі спецсемінари дуже потрібні студентам-випускникам перед державними іспитами.

А. ЗВЕЗДОВ.

ПО ЛЕНІНСЬКИХ ЗАПОВІТАХ

Колектив Одеського хлібзаводу № 5 молодий. Минуло лише піврік з дня його пуску. Але у нього багато друзів, які допомагають йому, як кажуть, стати на ноги. Серед них — викладачі кафедри історії КПРС Одеського державного університету. Професорсько-викладацький склад кафедри всіляко допомагає молодому колективу. На заводі організована система консультацій з питань марксистсько-ленінської теорії.

З метою кращого, творчого вивчення марксистсько-ленінської теорії, матеріалів ХІІ з'їзду КПРС та листопадового Пленуму ЦК КПРС, парторганізація заводу, разом з кафедрою історії КПРС вирішила провести теоретичну конференцію на тему: «Правити і жити по-ленінськи».

Викладачі кафедри, очолювані доктором історичних наук, проф. І. В. Ганевичем, розробили тематику доповідей і виступів, склали списки рекомендованої літератури. Задовго до початку конференції в червоному кутку, зібралися робітники і службовці заводу.

В короткому вступному слові секретар партбюро заводу В. М. Куклєєва розповіла як на кожній ділянці борються робітники за перетворення в життя ленінських ідей:

— Наш колектив молодий, але вже тепер ми можемо сміливо назвати імена тих, хто служить зразком в праці, живе і працює по ленінських заповітах. В. Ф. Куркан за високі показники в праці нагороджений значком «Одичник хлебопечень». По-комуністичному ставляться до праці зарядниці М. Стороженко, О. Костопуло та інші.

Виступає директор заводу В. М. Скворцов. Він говорить про те, що під час 1962 року виконаний на 101,5 процента. Із розрізнях, розкиданых по місту дрібних кустарних господарств на заводі було організовано цех кондиторів, який щоденно випускає понад 1,5 тонн продукції.

— Важливою подією в житті партії, народу став листопадовий Пленум ЦК КПРС. Радянські люди самовіддано трудяться, щоб перетворити в життя рішення Пленуму.

З великою увагою було заслухано виступ молодого спеціаліста, хіміка Інни Круподерової. Вона розповіла про те, як працював В. І. Ленін.

Важко навіть уявити, скільки роботи доводиться їй зустріти за день: бесіди з відвідувачами, прийом делегацій, виступи на конференціях і робітничих мітингах, засідання, написання різноманітних статей для газет і журналів, читання листів і записок, безконечні телефонні розмови — це далеко не повний перелік. І він все юстигає зробити своєчасно, ніколи не запізнюючися, — говорить І. Круподерева.

Тепло зустріли учасники конференції виступ І. І. Каменського, старого більшовика, члена Комуністичної партії з 1907 року. Він бачив і чув Леніна.

— Я щасливий, що мені довелося зустрічатися з Володимиром Іллічем. Радісно стає на душі, коли бачиш, як ленінські заповіти перетворюються в життя радянськими людьми, — говорить старий більшовик.

Він закликав змінювати ленінські традиції.

Секретар комсомольської організації заводу В. І. Князєва присвятила свій виступ молоді заводу. Вона розповіла про життя і працю комсомольців заводу про поєднання ними праці з навчанням, про виконання ними ленінського заповіту: «Учитись, учитись і учитись».

Виступаючи говорять про ленінський принцип: хто не працює, той не єсть, про ленінську чуйність, скромність. Про погляди В. І. Ленина на мистецтво, про високу оцінку ним реалістичних творів розповів майстр І. П. Чадін.

На закінчення виступив доцент кафедри історії КПРС Я. М. Штернштейн. Він проаналізував окремі виступи і закликав і далі вивчати велику ленінську спадщину.

Партійна організація і керівництво заводу оголосили подяку кафедрі КПРС за допомогу в марксистсько-ленінському навчанні.

Б. ФІДЕЛЬМАН,
ст. I курсу загальнонаукового факультету.

Запитання можна?

Вперше з таким запитанням звернувся я до співробітника читального залу студ. бібліотеки.

— У нас нема, — каже, — спустіться поверхом нижче у наукову бібліотеку, у них є.

Спускаюсь у наук. бібліотеку.

— Дайте, будь ласка, останній номер «За наукові кадри».

— Останнього нема, — не вагаючись, каже бібліотекар, — ми одержуємо газету з великим запізненням, іноді навіть на цілий тиждень, так що можу запропонувати вам новорічний номер...

А поруч свіжі номери «Ізвестий», «Комсомольської правди», «Радянської України».

— Оце диво, думаю, виходить з Москви, Києва газети до бібліотеки потрапляють раніше, ніж своя, університетська, до редакції якої два кроки.

Шукаючи газету, я мимоволі зробив своєрідний рейд-перевірку. Біля будинку головного корпусу університету стоять досить-таки солідна вітрина з кількома різними газетами, а поставити поруч маленьку газетну вітрину з останнім номером «За наукові кадри» ніхто, на жаль, не здогадався. «Можливо, думаю, вона у вестібюлі стоїть?..»

Є в мене колега. Талановита людина. Коли в минулому році заговорили про рішучу боротьбу з п'янством, він, безнадійно махнувши рукою, виразно сказав: «І цю кампанію переживемо!»

З того часу я часто повертуюсь до цього вислову. На жаль, слід відзначити, що найкращі ідеї і правильні та своєчасні урядові постанови ми «власними руками» петрівською в кампанії, а кампанійщина в таких справах користі не приносить. Можна було б навести чимало прикладів. Але до старого чи минулого повернатися не слід. Достатньо і сьогоднішніх питань, про які треба говорити, а можливо, навіть кричати на весь голос. До таких питань, на наш тогляд, відноситься «докторський ажіотаж», який нині охопив усіх доцентів.

Ні для кого не таємниця, що інститут по підготовці кандидатів, який існував у свій час при університеті, ввійшов у історію під назвою «інкубатор». Останній, як відомо, дуже зручний для вивчення курсів, і навіть високих посад, але навряд чи виправдав він себе при підготовці кандидатів історичних наук, хоч і «випущено» їх було чимало. Сьогодні це питання підімається знову тому, що нову ширяться чутки про створення «докторського інкубатора». Правда, інституту по підготовці докторів ще немає, але масові зідпустки, які надаються всім бажаючим, навіть і тим, у кого ще немає чітко визначені теми, явно зіддають кампанійщиною.

Відпустки, по ідеї, повинні надатися тим, у кого є 70 процентів готовності для завершення проведених досліджень. Насправді ж відходить по-іншому. Керівникиекторату можуть сказати, що це питання, які вирішуються вченими радами факультетів. Правильно. Вони це роблять. Але як бути, коли «місце» є, а мало в кого в наявності сімдесятпроцентна готовність? І як можна виміряти процент готовності?

Ми зовсім не проти надання отворчих відпусток. Ми проти іншого і дуже небезпечноного становища, з яким ми зустрічаємося

Де почитати „ЗНК“?

Та ні, нема її у вестибюлі. На величезній дошці оголошень яких тільки об'яв не знайдеш, а «За наукові кадри» хоча б сюди кнопкою приколоти нема кому. Виявилось, що в жодному з університетських корпусів не вивішується власна газета. І ось наслідки. Одна з першокурсниць філологічного факультету, провчивши півроку, успішно склавши іспити за перший семестр, щиро здивувалася, що така газета в університеті є.

— Я, — каже, — й не знала про таку, навіть не чула ніколи.

Нам важко сказати, хто винен у тому, що газета не вчасно або й зовсім не доходить до читача, але цілком зрозуміло, що треба її популяризувати, доносити до найширших студентських кіл.

А. СИГАЛОВ,
ст. II курсу.

ВІД РЕДАКЦІЇ

Студент А. Сигалов піднімає, на нашу думку, важливе питання. Подібні скарги не вперше надходять

до редакції. Пояснюються це тим, що за доставку газет на факультети та розподіл між передплатниками відповідають представники факультетів, робота яких контролюється комсомольськими та партійними організаціями факультетів. На зауваження редакції про погану роботу їхніх представників окрім факультетів або зовсім не реагують (як, наприклад, факультет іноземних мов, юридичний), або відбуваються обіяннями.

Своєчасно одержує в друкарні газети представник НБ. І, мабуть, працівникам читального залу НБ необхідно організувати своєчасну підшивку газет.

Ми сподіваємося, що замітка А. Сигалова допоможе комсомольським та партійним бюро факультетів організувати своєчасну доставку газет читачеві. Та й комітет комсомолу університету подумає про форми популяризації газети серед студентів і викладачів.

По сторінках бузівських газет

„Докторський ажіотаж“

Уже сьогодні, — проти применення ролі доцента, цієї дуже важливої армії трудівників науки, які навчають і виховують тисячі студентів. Хто і де говорив, що всі доценти неодмінно повинні стати професорами? Такі рішення ніколи не приймались. А на практиці виходить так: якщо доцент попрацював ряд років і не написав докторської дисертації, — значить, грубо висловлюючись, грош йому ціна. Про доцента судять не по якості лекцій і спецкурсів, не по майстерності проведення занять і тим більш не по методах виховної роботи, а по кількості статей та монографій. Безперечно, в університеті не може бути викладача, який не займається дослідницькою роботою. Але вона не повинна бути самоціллю. Вона повинна випливати із процесу педагогічної роботи.

Чому ж ми ніколи не говоримо про якість педагогічної та виховної роботи доцента? Хто з доцентів університету відзначений за лекторську майстерність? Ніхто. Відзначають лише професорів.

До чого ж це привело? До того, що доцент втрачає смак і інтерес

М. СЕМЕНОВ.
(«Ленінградський університет», № 67).

Гість з ЧССР

До філологів первого курсу украйнського відділу Ужгородського університету завітав завідувач кафедрою української мови та літератури Пряшівського педінституту тов. Новак. Багато цікавого розповів він студентам.

На Східній Словаччині живе близько 100 тисяч українців. Там є 150 шкіл з українською мовою навчання. На стаціонарному відділі Пряшівського інституту навчається 840 студентів, на заочному — 700. З них 190 — на українському відділі. До минулого року навчання тривало 4 роки, а зараз в з'язку з великою потребою в педагогічних кадрах навчання скорочено до 3 років.

У Чехословаччині — 20 педінститутів. Вони готують вчителів 6—9 класів. У сільських школах —

дев'ятирічне навчання. Педагоги готуються з словацької, української мови. Недавно в Пряшеві збудовано новий гуртожиток на 700 студентів. В кімнаті — по 2—3 чоловіки. Є діетична ідалія. На першому курсі стипендію одержують всі, а потім — за успішністю. Цікавим у системі чехословакої освіти є те, що вчителі 1—5 класів здобувають кваліфікацію з деяких предметів і для старших класів.

Гість із Пряшева розповів про заплановані на 1963 рік зустрічі пряшівських студентів з ужгородськими, побажав студентам успіхів у житті та навчанні.

Староста групи тепло подякував тов. Новака і передав братерський привіт студентам соціалістичної Чехословаччини. («Радянський студент», № 34).

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА

Колектив біологів відзначив лютого ювілейну дату — шістдесятіроччу з дня народження і тридцятіроччу науково-педагогічної діяльності завідувача кафедрою фізіології рослин, доктора біологічних наук, професора Григорія Володимировича Ткаченка — доктора біологічного факультету.

Г. В. Ткаченко в 1926 році закінчив учбовий заклад і вступив в 1931 році до аспірантури при Харківському державному університеті з спеціальністю фізіології рослин. Після успішного закінчення аспірантури Г. В. Ткаченко в 1934 році займає посаду завідувача кафедрою ботаніки Криворізького педагогічного інституту.

Під час Вітчизняної війни Григорій Володимирович перебуває в лавах Радянської Армії. Після повернення з армії протягом майже 10 років займає керівні посади в різних вищих учбових закладах. Протягом восьми років він працює ректором в Ужгородському державному університеті.

Разом з колективом кафедри Г. В. Ткаченко веде цікаві і цінні

Колектив біологічного

ЖИТІЙ - МІСТЕЦТВО - ЖИТІЙ

Висвітлили багаторічну літературну діяльність О. С. Серафимовича — значить торкнутись цілої епохи. Прекрасну характеристику життєвого і творчого шляху Серафимовича дав в 1924 році Д. Фурманов:

— Созріл годами, возмужал мыслью, нашупал твердую почву и со студенческої скам'ї угодил в Архангельську ссылку... Никогда не гнулся и не сдавался этот кремневий человек — ни в испытаниях, ни в искушениях житейских. Никогда, ни единого разу не сошел с боевого пути, никогда не сіршивил, ни в жизни, ни в літературній работе.

Творчому й ідейному розвитку Серафимовича сприяли В. І. Ленін, М. Горький.

Серафимович часто слухав виступи Леніна на з'їздах і конференціях, бував у нього. Письменник глибоко оволодів ленінським принципом партійності літератури. Його естетичні погляди різко пристояли декадансу, аполітизму, антипатріотичним напрямам.

Ідейний вплив М. Горького позначився на художній творчості Серафимовича, його літературно-критичних і естетичних позиціях, на громадській і політичній діяльності письменника.

В період підготовки революції 1905 року Горький прилучив Серафимовича до видавництва «Знання», яке об'єднало навколо себе революційно-демократичні сили.

Горький навчив його «звезшувати» коже слово, кожну строчку. Сотні тисяч читать-то будуть».

Серафимович гаряче любив літературу як голос правди і сумління, як прояв людської гідності і благородства.

О. С. Серафимович — продовжуває кращих традицій російської літератури, її самовідданого суспільного служіння. Майстерність Серафимовича відзначив Лев Толстой, оцінивши оповідання письменника «Пески» на «п'ятірку з плюсом».

Тісні зв'язки поєднують Серафимовича з українською культурою, з усною поетичною творчістю народу. Він добре знат і любив поезію Шевченка та інших класиків України. Співець візвольної боротьби російського народу, Серафимович осіпав і боротьбу народу українського за своє національне і соціальне визволення. Українські степи над Дніпром, Донбас і Крим, Залізна Україна знайшли своє художнє відображення в творчості Серафимовича.

Ния, через муку провел их до конца, до тех пор, пока они не почувствовали себя организованной силой Октябрьской революции. Для меня этого было достаточно».

Похід таманців — страшний університет, на закінчення якого голода, роздягнена, вимучена армія зорганізувалась у всеперемагаючу силу, залізний потік, який змітає всі перешкоди на шляху до нового життя.

Процес революційного виховання селянської маси в революційне

рактеру і росту воєнного досвіду ватажка таманців — Кожуха. «Син «вековечного батрака» Кожух — герой и не герой, — відповідає письменник на записку читача. — Он не герой потому, что если бы его не сделала масса своим ватажком, если бы она не влила бы в него свое содержание, то Кожух был бы самым обыкновенным человеком. Но в то же время он и герой. Герой потому, что масса не только влила в него свое содержание, но и шла за ним и подчинялась ему, как командующему».

Кожух любить народ і відчуває свою відповідальність перед ним, розуміє в той же час необхідність залізної дисципліни в умовах, які склались в поході.

«Железный поток» став могутньою зброєю в руках народів, які борються за своє визволення. Широку популярність завоював твір в країнах народної демократії, був виданий в революційній Іспанії, у В'єтнамі. Народна епопея Серафимовича у всій повноті розкриває перед зарубіжним читачем велич і силу Жовтневої революції.

19 січня 1933 року ЦК ВКП(б) гаряче вітав пролетарського письменника Серафимовича в день його 70-річчя: «Коммунистическая партия высоко ценит товарища

Серафимовича как пролетарского писателя-революционера, творца классического произведения «Железный поток». Письменник був нагороджений орденом Леніна за його літературні заслуги перед робітничим класом і трудящими масами СРСР. «Правда» вітала письменника, безпосереднього участника революційних боїв, творця пролетарського епосу, постійного свого працівника.

Привітання робітників ювілярові свідчили про кровний зв'язок письменника з народом, з революцією.

Народний письменник, прекрасний художник, літописець суспільно-політичної боротьби минулого століття, О. С. Серафимович в образах і картинах відобразив процес перетворення нашої країни в могутню соціалістичну державу, велич Жовтня і радість мирного творчого будівництва народів Радянського Союзу.

Невтомний борець за правду, за високе реалістичне мистецтво, за великі ідеали людської свободи і життя, чесний і простий, О. С. Серафимович — взірець письменника-гromадянина і творця. Традиції його творчості і письменницький образ художника вічно живимуть в радянській літературі.

Доц. П. І. ЗБАНДУТО,
Є. ЗЕНЬКОВА.

О. С. Серафимович в Одесі

Перші числа березня 1939 року. Кімната деканату Одеського педінституту заповнена студентами літфаку. До них дійшли чутки, що в Одесу приїхав письменник О. С. Серафимович. У декані зібралися професор Р. М. Волков, доц. А. Богословський, М. Г. Степенко. Виришили послати делегацію до письменника і запросити його в педін і лінгвін, як тоді називали педагогічний інститут і педінститут іноземних мов.

Делегація викладачів і студентів вирушила до готелю «Лондонський», де зупинився письменник. Йшли і хвилювались: як зустрінеться?

362 номер. Назустріч нам з-за столу підвісся бадьюорій, невисокий на зріст чоловік, уважним вивчаючим поглядом оглянув делегацію, привітно запросив сісти. Це був О. С. Серафимович, великий письменник землі радянської.

Одразу ж здогадався, що прийшла делегація викладачів і студентів. Був радий, що в педін є творча літературна група і що викладанці друкуються в обласній пресі, що студенти літфаку зустрічалися з поетами В. Сосюрою, М. Рильським і читали їм свої вірші.

Говорили про оперний театр, про його нові постановки. Олександр Серафимович особливо хотів прослухати оперу на українську тему.

На запрошення відвідати педінститут, відповів:

— Обов'язково прийду, але після того, як побудую у трамвайніків. Слово даю.

Вийшовши з готелю, молоді пустились бігом до інституту, де делегація з нетерпінням чекали студенти. Хто прибіг першим, ще на вулиці кричав:

— Згодився! Буде!..

Ця звістка рознеслась по учбовому корпузу і гуртожитках студентів.

Місцем зустрічі обрали великий клуб недалеко від педінституту (тепер клуб Трудрезервів). Ще задовго до приходу письменника студенти заповнили приміщення клубу. Зал був переповнений — клуб не міг вмістити всіх бажаючих побачити О. С. Серафимовича.

Оточений тісним колом студентів, письменник ввійшов до залу. Студенти стоячи вітали Олександра Серафимовича.

Головуючий завідувач кафедрою російської літератури Одеського університету і педінституту професор Роман Михайлович Волков від імені присутніх привітав письменника і надав йому слово.

На трибуні письменник нечайно перетрапився на аудиторію і, звертаючись ніби до самого себе, просто запитав:

— Про що ж розповідати?

І відповів: — Про життя. Буду говорити про життя.

Вказуючи кивком голови на стіл президії, усміхнувся:

— Тут сказали слово «найстаріший», а не насмілились сказати «старий». А я старий і є. Багато пам'ятаю. Сімдесят з лишком років пам'ятаю і про це хочу розповісти. Не лякайтесь! Розповім про головне.

В 1915 році сина моого вбили кайзерівці. Єдиного сина. Горе не зламало. І ось в той час через Марію Іллінічу я одержав листа від Володимира Ілліча Леніна, в якому він писав про горе мільйонів людей, які втратили своїх близьких в цій проклятій війні за чужі прибути. Зворушив мене, підбадьорив цей лист і я вирішив отримати війну війні. З тих пір я нерозривно з Леніним... в серці.

Олександр Серафимович довго розповідав про те, як він разом з Марією Іллінічною Ульяновою відбували заслання в районі Архангельська, як було написане оповідання «На льдине», як під впливом Леніна в нього народилася думка написати «Железний поток» і якого плані на майбутнє. Олександр Серафимович говорив про щастя жити в нашій Радянській країні, про красу життя, красу природи і красу весняного вечора, що спадав над Одесою. Всі присутні слухали, затамувавши подих.

І коли письменник закінчив свою розповідь, наступила мовчанка, яку згодом розірвав грім оплесків.

Оточений студентами і викладачами, О. С. Серафимович вийшов з приміщення клубу. Внизу десятками тисяч яскравих електричних вогнів світися Пересип...

Доц. В. Т. РУЖЕЙНИКОВ,
зав. кафедрою педагогіки.

Редактор М. ДОБРОГОРСЬКИЙ.

ЦІННИЙ ПОСІБНИК

В кінці 1962 року вийшов у світ науковий збірник «Природа и хозяйство Одесской области», створений великим колективом авторів (24 чоловіки). В збірнику вміщено праці співробітників географічного і біологічного факультетів нашого університету та співробітників інших вузів і наукових установ м. Одеси — членів Одеського філіалу Всесоюзного географічного товариства. Збірник складається з двох частин. Перша частина, присвячена природі Одесської області, охоплює статті таких відомих науковців, як проф. І. І. Пузанов

(«Фаунистический очерк Одесской области»), проф. К. А. Виноградов («Очерк фауны северо-западной части Черного моря»), проф. І. Я. Яцько («Особенности юга УССР») та інші.

Цінність опублікованих статей про природу Одесської області полягає в тому, що більша частина з них узагальнює особисті польові дослідження авторів (доценти А. Д. Рощин, Г. Я. Гончар, Д. Г. Склірук, Т. П. Федорченко, Ф. О. Петрунь та ін.).

Друга частина збірника присвячена стану сучасного господарства Одесської області. В статті «Історико-географический очерк Одесской области» доцентів І. М. Ланда і М. І. Рабіновича досліджується процес формування господарства.

Широко використані і узагальнені відомчі матеріали, що характеризують стан сучасного господарства і перспективи його розвитку в семирічці, в статтях доц. К. Е. Повітчаної та ст. викл. Є. К. Кіколі «Промышленность Одесской области», доц. М. І. Блажко «Население Одесской области», доц. Смирнова і ст. викл. В. П. Мазур «Сельське хозяйство Одесской области» та ін.

Вихід збірника «Природа и хозяйство Одесской области» — значить на подія в культурному житті нашої області. Особливо раді його появі вчителі географії. Адже шкільна програма велику увагу приділяє вивченю своєї області, краю.

Цей збірник — перше комплексне наукове зведення науковців Одеси. Вчителі географії, ботаніки, практики господарських та наукових установ знайдуть тут для себе багато цінного і необхідного в їх практичній діяльності.

Доценти К. Е. ПОВІТЧАНА,
Ю. А. АМБРОЗ.

ПАМ'ЯТИ ПИСЬМЕННИКА

В центральному лекторії відбувся вечір, присвячений сторіччю з дня народження видатного російського письменника Олександра Серафимовича Серафимовича. Присутні з великим інтересом прослухали доповідь про життя і творчість письменника, з якою виступила кандидат філологічних наук доц. Л. В. Берловська.

На закінчення вечора відбувся концерт.

М. ГЕНЦЛЕР,

найстаріший робкор Одеси.

Викладачі, студенти та співробітники історично-факультету висловлюють співчуття доценту кафедри історії СРСР П. Г. Чухрію з приводу важкої втрати — смерті його МАТЕРІ.

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»
СТОР. 4, 8 ЛЮТОГО 1963 р.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМУ и профкома Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова, гор. Одесса

БР 02991.

Адреса редакції: Одеса, вул. Щепкіна, 12. К. 16. Друкарня ОДУ ім. І. І. Мечникова.

Зам. 253—1000.